

RESUMO TEMA 1 EMPRESA E EMPRESARIO

CONCEPTO DE EMPRESA

A empresa é	Unidade de produción posibilita que os bens e servizos cheguen ao consumidor co que este verá así satisfeitas as súas necesidades.
	Creadora de utilidade (engaden valor)
	Axente económico
	Un sistema aberto

VALOR ENGADIDO. A CREACIÓN DE VALOR. A CADEA DE VALOR

A empresa utiliza recursos ou factores produtivos (terra, traballo e capital) para producir bens e servizos que posteriormente se distribúen no mercado. Polo tanto, hai unhas entradas ou inputs do proceso produtivo (os factores produtivos) e unha saída ou output (o produto obtido).

O valor engadido dunha empresa é a diferenza entre o valor dos bens producidos e o custo dos factores utilizados para producilos. As empresas crean valor ao engadir UTILIDADE (capacidade para satisfacer as necesidades humanas) aos bens e servizos.

As empresas crean valor ao producir (en sentido estrito), ao comercializar ou distribuír ou ao prestar un servizo. A cadea de valor comprende tódalas fases do proceso de produción e distribución dun ben ou servizo.

FUNCIÓNS DAS EMPRESAS NO SISTEMA ECONÓMICO:

- Proporcionan os bens e servizos á sociedade coordinando os factores de produción. Isto é esencial debido á división do traballo.
- Crean valor, é dicir, aumentan a utilidade dos bens.
- Asumen riscos ao anticipar o pago dos recursos que necesitan.
- Crean riqueza e xeran emprego.

ELEMENTOS:

Recursos Humanos - Recursos materiais (técnicos e financeiros) – Organización - Contorno

OBXECTIVOS

- Maximizar o beneficio ou maximizar a rendibilidade sobre o capital investido.
- Crecer, incrementar a produtividade,...
- Manterse, adaptarse ao contorno.
- Obxectivos de responsabilidade social (RSE ou a ÉTICA DOS NEGOCIOS):

VISIÓNS DO PAPEL DO EMPRESARIO NO PENSAMENTO ECONÓMICO:

Adam Smith: o empresario é o capitalista ou propietario do negocio. O beneficio é a renda pola achega ao capital da empresa.

Frank Knight: o empresario asume riscos, polo que é retribuído co beneficio.

Joseph Schumpeter: empresario innovador. Fases: invención ... innovación ... imitación. O beneficio é a recompensa pola innovación.

John K. Galbraith: o empresario como tecnoestrutura, non son propietarios se non especialistas contratados para xestionar a empresa.

FUNCIONAMENTO GLOBAL E ÁREAS DE ACTIVIDADE OU FUNCIÓNS

Aprovisionamento

Financiamento e investimento

Produción

Persoal ou de recursos humanos

Comercialización ou marketing

Dirección

A RESPONSABILIDADE SOCIAL DA EMPRESA. A ÉTICA DOS NEGOCIOS.

Integración voluntaria polas empresas de medidas éticas e responsables. Para M. Porter, a empresa pode ser en ocasións máis eficiente que o estado nas súas accións sociais, e mellorar a economía dun territorio, e á vez que repercute de forma positiva nos seus resultados.

Algúns o inclúen como a evolución dos obxectivos empresariais e hai quen opina que é mera publicidade.

Ámbitos	Interno , dentro da empresa, prácticas responsables no social afectan aos traballadores : o investimento en recursos humanos, a saúde e a seguridade, e a xestión do cambio.
	Externo, no contorno: - Cara o mercado: • Cara os consumidores e clientes: crear produtos útiles para a sociedade, con garantía e calidade, respecto aos dereitos dos consumidores,... • Cara os provedores e socios comerciais: boas prácticas comerciais. - Cara a sociedade en xeral e as comunidades locais: patrocinio de actividades deportivas ou culturais, doazóns para obras de beneficencia, compromiso co desenvolvemento económico e social, xeración de emprego, creación de riqueza, cooperar con outras institucións para mellorar o ben común, respecto aos dereitos humanos,... - Cara o medio ambiente: xestión do impacto ambiental e dos recursos naturais (desenvolvemento sostible, garantir a continuidade) como o tratamento de emisións contaminantes, aforro enerxético, facilitar o reciclaxe,...

CONTORNO (CONTEXTO OU ÁMBITO) DA EMPRESA

Contorno é todo aquilo que está ao redor dunha empresa e lle afecta ou pode chegar a afectarlle. Son elementos **sobre os que a dirección da empresa non ten capacidade de dominio**.

Contorno Xeral: Factores que afectan a TODAS as empresas dunha zona xeográfica	Contorno Específico: Factores máis relevantes para UNHA empresa DUN SECTOR
• Factores económicos. • Factores socio-culturais e educativos. • Factores político - legais. • Factores tecnolóxicos.	• Clientes / compradores / distribuidores. • Competidores. • Produtos substitutivos. • Provedores.

O SECTOR

Un sector está composto polo conxunto de empresas que desenvolven a mesma actividade económica. As empresas dun sector **compiten** entre elas. Tradicionalmente clasifícanse en: primario, secundario ou industrial e terciario (comercial e de servizos).

Cota de mercado é a parte (normalmente expresada en porcentaxe) do mercado que lle corresponde a unha empresa: $\text{Cota de mercado} = \text{cifra de negocio da empresa} / \text{cifra de negocio de todo o sector} \times 100$

Chámase **líder de mercado**: é a empresa que ten unha maior cota de mercado

EXTERNALIDADES DA PRODUCCIÓN

A función produtiva dunha empresa xera externalidades, tanto positivas como negativas. Ás veces a actividade económica tamén afecta a terceiros. Estes efectos non son tidos en conta por compradores e vendedores á hora de tomar as súas decisións, non forman parte do custo das empresas se non que son custos sociais, asumidos por toda a sociedade. Estes efectos secundarios non contemplados denomínanse externalidades, que poden ser positivas (beneficiosas como o I+D) ou negativas (prexudiciais como a contaminación).

BALANCE SOCIAL: CONCEPTO E INDICADORES.

O balance social é un documento que avalía os custos e beneficios que xera a actividade empresarial en relación a tres aspectos: **económica** (xerar riqueza), **social** (prácticas responsables de contratación, non discriminatorias) e **ambiental** (coidado do ámbito físico reducindo a contaminación, eliminando os residuos, etc.). Indicadores que se utilizan: Xornada laboral e horario, condicións de traballo (seguridade, protección), formación do persoal, gastos en I+D, bolsas e bolsa, custos externos das empresas,...

TIPOS DE EMPRESA E CRITERIOS DE CLASIFICACIÓN:

Tamaño:	Sector de actividade:	Titularidade:	Forma xurídica:	Ámbito de actuación
Empresas pequenas	Sector primario	Privadas	Empresa	Local
Empresas medianas	Sector secundario	Publicas	individual	Nacional
Empresas grandes	Sector terciario	Mixtas	Sociedades	Multinacional

Para clasificar as empresas polo seu tamaño téñense en conta varios criterios. Os máis frecuentes son: o volume de activos, a cifra de negocio (ventas totais) ou a cifra de empregados.

Segundo a súa titularidade, as empresas privadas son as que o seu capital pertence a axentes privados. A pública é propiedade do estado e as mixtas pertencen parte ao estado e parte a axentes privados.